depărtare de 27 locuri: ѕ — ѣ;
» » 26 » ѫ — ѯ;
» » 38 » ѧ — ѫ.

În acest tablou, însă, n'am putut ghici vreun sistem.

Am încercat să aplic cheia de mai sus și la criptograma din Psaltirea Scheiană, dar n'am putut ajunge la rezultat, criptograma aceasta fiind de sigur făcută după altă cheie. De bună seamă se va găsi altcineva mai norocos, care să o poată deslega și pe asta.

V. LITERAT

6. UN MANUSCRIPT DIN JUMĂTATEA ÎNTÂIA A SECOLULUI AL XVIII

La părintele Ilarie Cocan din Mândra, am dat de un manuscript, pe care l-am cercetat mai de aproape.

N'are foile dela început, nici dela sfârșit. Îi mai lipsesc câteva foi și din interiorul manuscriptului. Cele rămase, sunt 111 foi, de dimensiunile 20/14,5 cm. Manuscriptul e compus din caiete scrise de doi copiști, cel din urmă pune odată data 1744. De copistul dintâiu sunt scrise 16 foi. Copistul din urmă e din satul Mândra, de lângă Făgăraș.

Unele foi sunt numerotate de copiști, altele nu-s. Pe foaia 50, r⁰ începe copistul întâiu număratul cu 1, până la 12, continuă copistul al doilea dela 13 la 17, după care mai introduce două foi fără număr. Urmează iar copistul I, numerotând: 17 — 20, de aci încolo, dela 21 copistul II numerotează până la 57, pe foaia 104.

Unele texte, începute de *copistul* I, au fost întregite de *copistul* II.

Copistul I nu e pomenit niciodată. Dar el însuși introduce chiar în text, numele, scris cu roșu, al unui copist anterior (pe foaia 56, jos, către sfârșitul istorioarei lui Archir și Anadam), astfel:

« . . . și sfârși | învățătura lui Archirie | în zilele lui Anadam | « *i pisal az papa dz* (? = s) *Școala domnească*[1]) nepotŭ || (*pe verso*:) « nepotŭsău, și după moarte îl osândi și știi că-ți zi- | ceam fătul « mieu Anadame că | cine sapă groapa al- | tuia cade ace- | la în- « trânsa, amin. iproč ».

Despre al doilea copist se găsesc mai multe însemnări:

[1]) Ce e cursiv, e scris cu roșu.

BDD-A14836 © 1934-1935 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:46 UTC)

F 49, v⁰, în continuarea textului: « Și am scris eu Mateiu robul | « lui D(u)mnezeu de pe o cărticică | a lui Ion vătaful ot dasca- | lul « Lupu ca să fie și pen- | tru a lui pomenire |. Sf(â)rșit și lui D(u)m- « ne | zeu mărire. Amin | ».

Mai jos, tot de el, cu altă cerneală: « Ispisah (!) az Mate(iu) « copilul ot Mândra », *apoi*: « Irasom (!) in mondrai Mate(i)u Szu- « katsul dela Mâ(n)dra ».

F. 68 r⁰: « L(ea)t 7252 (1744), | Pomenește-mă D(oa)mne, acuma « pre robul tău Mateiu în | tru în | părăției ceriului, că am isprăvit » |.

F. 69 r⁰: « Și am scris eu Matei copilul ot Mândra ».

F. 95, în jurul unei podoabe: « Eu Mateiu ».

F. 96, v⁰: « Și am scris eu Mateiu | copilul o(t) Mândr(a), fečorul « popii Rad ot Mândra ».

O ultimă pomenire de acest Mateiu, se face (la f. 97, r⁰), în textul « învățăturii de obște »: ...« Și acest fel de istorie să s(e) știe « cine o scrie | Mateiu copilul, cătră călugărul popa îș jălui |... [1]).

Alte însemnări se mai găsesc pe ff. 49 v⁰ și 50 r⁰, cu iscăliturile: « eu popa Bucur ot Mândra » și « Bucur Tăflan paroh la Mân- « dra » (1788), apoi Bucur Popovici (anul ?).

Limba textelor e destul de curată, se întâlnesc abia câteva slavonisme. Prepoziția *pă* arată fără îndoială că textele după care s'a copiat manuscriptul, sunt din Muntenia.

Titlurile bucăților, capitolele și de cele mai multe ori și inițialele sunt scrise cu roșu. Sunt însă uneori scrise și numai cu negru.

CE TEXTE SE CUPRIND?

1. *O istorie a lui Constantin cel Mare*, în 10 capitole (ff. 1—44 r⁰), păstrată numai dela jumătatea a doua a capitolului 2.

2. « *In luna lui Maiu | în 10 zile: Intracească zi prăznu- | im punerea « haini(i) D(o)mnului, și spunerea de care cum au fo | stŭ adusă dela « Abas șah dela* (!=*la*) *împărătească cetate a Moscului* » (ff. 44 r⁰—49 v⁰).

Se spune că vestmântul acesta a fost găsit în Iberia și, la 7132 (1624), a fost trimis de acest șah « blândul(ui) Domnŭ și împărat și mare « stăpânitoriu Mihail al lu Theodor și a toată Rosiea însuș țiitoriu ».

[1]) Acest Mateiu Sucaciu e preot în Mândra, la 1758. Tatăl lui, Radu, era preot tot în acel sat, la 1733. După Șt. Meteș, *Viața bisericească a Românilor din Țara Oltului*, pag. 85.

BDD-A14836 © 1934-1935 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:46 UTC)

3. « *Cu vrerea lui D(u)mnezeu începuiu a scrie: de viĭața și ca-* « *zania lui Archirie preaînțeleptul* (ff. 50 r⁰—56 v⁰).

4. a) *Intrebări și răspunsuri. Dascălul întreabă, ucenicul răspunde* (ff. 56 v⁰—57 v⁰);

b) *Intrebarea lui Iazimir cu a lui Panaiot filosoful* (ff. 57 v⁰—58 v⁰).

c) « *Intrebări de darurile sfintei biseri(ci)* » (ff. 58 v⁰—60 v⁰);

d) « *Intrebări și răspunsu(r)i din sf(â)nta și marea săptămână a Patimilor lui Hs.* » (ff. 60 v⁰—62 v⁰);

e) « *Intrebări ale bl(a)gocestivului împărat chir Leon cu dascalul din theologhia sfinților* » (ff. 62 v⁰—68 r⁰).

5. *Spunere pentru Sampson tarele* (ff. 69 r⁰—76 r⁰).

6. Pe f. 76 v⁰ e colinda: « În oraș în Vifleim, Veniți voi toți să vedem că astăzi ni | s'au născut, Domnul cel fă(r) denceput, astăzi cel ce-i dede | mult oamenilor prorocit, că să va naște Mesi din sămân- | ța lui Esi, Și din rodul lui Avram, Mântuire lui Adam, pre sca- | unul lui David craiu, s'au suit din vița lui ».

Mai este și o altă colindă scrisă mai târziu.

7. Între foile numerotate de mine cu 76 și 77, lipsesc din manuscript 3 foi. Pe f. 77 (r⁰ și v⁰) avem sfârșitul unei povestiri despre un viteaz « vătaf de tâlhari », mâncat de un balaur. Începutul a fost pe foile lipsă.

8. « *De lucrurile pravoslavnicului creștin* » (ff. 78 r⁰—88 v⁰), cuprinzând sfaturi diferite; sfârșitul lipsește.

9. Un fel de « roată a norocului », cu titlul pierdut, (ff. 89 r⁰—95 r⁰): o adunare de 70 de sfaturi, după cele 70 de compartimente ale unui cerc. Deasupra cercului era învârtită o cheie pentru cel care era interesat să afle vreun sfat pentru viitor. Sfaturile 1—9 sunt scrise mult mai târziu, pe verso foii cu cercul. Foaia explicativă dela început lipsește.

10. « *Steaua ce să zice pe nume Țitera* », care îți arată timpul când e bine să pleci la drum (ff. 95 v⁰—96 v⁰).

11. « *Invățătură de obște cătră tot omul ce nu-și ia sama vorbelor când va să vorbească, ci ce-i vine la gură, aceaea grăește* » (ff. 97 r⁰—101 r⁰).

E un text în versuri, scris continuativ pe tot latul paginei. Originalul este evident venit din Muntenia, Mateiu copilul încearcă să-și aplice sieși începutul.

BDD-A14836 © 1934-1935 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul”
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:46 UTC)

12. *In luna lui Maiu, în 22 de zile. Cuvânt de învățătură a Sfântului Athanasie celui Mare, Arhiepiscupul Alixandriei, pentru Melhisedec* (ff. 101 r⁰—104 v⁰).

13. *Gromovŭnicŭ al lui Eraclie împărat* (ff. 105 r⁰—11 v⁰). Sfârșitul îi lipsește.

TEXTE

I. *Câteva întrebări și răspunsuri* (dela p. 4, de mai sus):

a) « ...Întrebare: Care proroc au fost cu coadă? Răspunsŭ: Adam. Întrebare: Ce proroc au fost cu àrepĭ? Răspunsŭ: Când făcu D(u)mnezeu pre Adam, din lut, zăcù 30 de anĭ zidit și făr de suflet, atuncea Satanà mearse și-ĭ rupse coada și àripile. Întrebare: Ce cuvânt s'au grăit întâĭ pre lume? Răspunsŭ: Când strălucì d(u)mnezeirea în lume, zise d(u)hŭ către d(u)hŭ: vearuĭu voedinago B(o)ga o(t)ţa... Întrebare: Când nu era nicĭ Cerĭul nicĭ pământul, D(u)mnezeu unde petrecea? Răspunsŭ: pre aer, în văzduh... Întrebare: din câte părți făcu D(u)mnezeu pe om? (R)ăspunsŭ: din opt părți, trupul din pământ, oasele din pieatră, sângele din mare, ochiĭ din soare, cugetul din norĭ, suflarea din vânt, înțelepčunea din lume, iar prorociĭa din d(u)hul sf(â)ntŭ »...

b) ...(Î)ntrebare: Ce zice cocoșul când cântă întâi? (R)ăspunsŭ: Mărire dătătorĭului nostru, a doaora zice: Trimite lumina Sfinții sale pre lume, a treĭa oară zice: Purcede lumina Celuĭa ce ĭaste dătătorĭu și iar zice: Hs au învieat, și toate le-au săvârșit...

c) ... Întrebare: Ce iaste cădelnița și focul și tămâea? Răspunsŭ: Cădelnița iaste Precista. Iar focul, ochii Sfinții sale. Iar tămâea, lacrămile Sfinții sale...

d) ...Întrebare: Dar ce limbă au fost (cei 12 voinici, cari au strejuit groapa lui Hs.)? Răspuns: Leși... Întrebare: Ce scrise Pilat deasupra crucii? Răspunsŭ: I.N.Ţ.Iu. Întrebare: în ce limbă au scris Pilat aceste cuvinte? Răspunsŭ: În trei limbĭ: jidovească, elinească, grecește. Întrebare: Dar pentruce scrise în trei limbĭ? Răspunsŭ: Hs în treĭ limbĭ au fost grăit pe cruce: jidovească, elinească, grecește. Întrebare: Cum zic aceaste cuvinte rumânește? Răspunsŭ: D(u)mnezeul, D(u)mnezeu(l) mieu, pentru ce m'ai lăsatŭ... Întrebare: Pentru ce puse D(u)mn(e)zeu pre Cain în lună? Răspunsŭ: Pentru ca să vază ce răotăți s'au început dintrânsul... Întrebare: Din cine să începură creștiniĭ? Răspuns: din Sim, că au

BDD-A14836 © 1934-1935 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:46 UTC)

avut Sim 8 fečorĭ și 8 fete. Și ziseră fečorii: Nu ni să cade noao să ne înpreunăm cu surorile noastre. Și-ș(ĭ) făcură 2 case și petrecură așa 15 ani, și apoĭ să plodiră numai din vedearea ochilor. Și i-au bl(a)goslovit Noe. Și au murit. Și dintraceștea să plodiră 5 limbĭ: creștiniĭ, Siriĭanii, Iviriĭ, Greaciĭ, Bulgariĭ, Rușiĭ. Întrebare: Dar ceeace țin jumătate de leage? Răspunsŭ: Aceaștea sânt din Iafet, 12 limbi: Frâncĭi, Alamaniĭ, Verghiĭ, Armeniĭ, Leașiĭ, Neamțiĭ, Arŭvațiĭ, Arbănașiĭ, Suculațiĭ, Zahiĭ...

II. *Invățătură de obște | către tot omul ce nu-și ia sama vorbelor când va să vor | bească, ci ce-i vine la gură, aceeaea grăește* (ff. 97 r⁰—101 r⁰).

Ačastă mică cărticică Scrisoare are puțintică. Iar | cuvinte aduse aminte la tot omul cel făr de minte. Învățătură- | tură cu certare, celui mic și celui mare, Ce nu-și | pune gurĭi stare, Ci î(ĭ) umblă în chipul urșilor, pe vre | mea porunbilor. Și le pare că n'au moarte, și din lume nu-ĭ | vor scoate. Și acest fel de istorie să s(e) știe cine o scrie | Mateiŭ copilul, către călugărul popa îș(ĭ) jălui | dar crez de l-ar milui. Din ce i-au dat D(umne)zeu, ca să dea | și fratelui său. Călugărul popa în loc de l-ar milui | Începu a-l dojini, grăindu-i multe cuvinte și cu tot | felĭul de înjurăminte. Diaconul de obidă răŭ să necă | jaște pă călugărul popa îl dojinește și din gu | ră îi grăește: Părinte, lasă-te de glume că ai eșitŭ | dintračastă lume și ți-au pus alt nume. Lasăte, părinte | de reale și de tot felĭul de bârfele. Ca să nu mer | (*f. 97 v⁰*), gĭ la ĭad cu ĭale, întorce-te spre fapte bune de ți(-i) voea să | dobândești înțelepčune. Ținе-ț(ĭ) porunca care ț(ĭ)-au dat D(u)mnezeu | și stăpânul tău. Datu-ț(ĭ)-au bogăție să o eaĭ în cerĭu la împă | rați(e). Numai împărțindu-o la săraci ca să scapĭ de cumpli- | ți draci. Ci din cât îți iaste putința, muncește de-ți ține | credința și din cât poți dă înbrăcăminte ca să ai în cerĭu | înbrăcăminte. Silește spre milostenie că vei afla în | cerĭu spăsenie. Înfrânge-ți trupul, nu-ĭ da voe că te bagă în ne- | voe, că hrana bună și beție să întărește spre curvie | și-ți închide înpărăția. Și gluma cea cu dezmerdare du- | ce sufletul la pierzare. Nu da banii în dobândă că facĭ | dracului izbândă; și nu da bani pă păcate ca cum ai da | pă bucate, că dobânzile păcatelor iau fruntea bucate- | lor la ospățul dracilo(r); Nicĭ glumi cu neveste că moart- | ea vine făr de veste, nu știm zio nice časul când îți va peri | glasul. Ce ți-ĭ bună

BDD-A14836 © 1934-1935 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:46 UTC)

bogăţiea dac'aĭ pĭerde împărăţia | şi ce-ţĭ plătește înbrăcămin(tea) daca nu-ţĭ slujește min | tea; Numaĭ fe(re)ște-te de păcat şi de tot lucrul spurcat |, că bătrâneţele te învaţă, iar căruntețele îţĭ stă în faţă | şi-ţi zic ca să te înţelepteştĭ şi de rele să te lipseştĭ. Acum | (*f. 98 r*^{0}), lasă deşertăcunea până jos ca să-ţĭ fie de folos că acolo un- | de vei merge, şi fiind tu cap de lege nu ştiĭ cum ţi să | va alege, că faptele vor sta faţă câte ai lucrat în | vieaţă, de-ţĭ va fi maĭ mare greaţă; şi de multe fapte | rele draci vor scâşni din măsele şi vor începe a te tra- | ge în jos la iad ca să te bage, Că pe care îi vor apuca |, în vecie nu-ĭ vor maĭ lăsa. Pen(tr') aceea mă smerescu ca un | părinte sufletescu şi şăzând la mănăstire ţi- | ne-te de dreptate şi te sasă (! lasă) de păcate, pentrucă | cine dreptatea o ĭubește, D(u)mnezeu îl pomenește, şi | acela unde să pornește şi de ce lucru bun să apucă |, D(u)mnezeu îĭ ajută, că fiind bun şi smerit, nu vei fi | om aperit şi cândŭ te vor grăi de bine, atuncea vor ţi- | nea toţĭ cu tine, şi când te vor pune năsŭstavnic, rabdă | şi fiĭ zăbavnic. Nu te pripi la mănie, ca să nu | cazĭ în urgie. Că astăzĭ mâĭne eştĭ cinstit, iar apoĭ | mâĭne batjo(co)rit. Ce-ţi râzĭ de călugărie, Mai bine în pu- | stie, pentrucă câţĭ să călugărescŭ, Sânt în cinul îngeres- | c; aceştea să călugărescŭ iar aceea strălucescŭ, că tru- | pul iaste tină iar sufletul din lumină şi câţĭ pă un- | (*f. 98 v*^{0}) de te întâlnescŭ, să pleacă şi te sfinţescŭ. Dar cine | ĭaste acuma sf(â)ntŭ din câţĭ sânt pre pământ, numai unul ias- | te sfânt, când strănută zice: spăseşte, alt cuvânt nu | găseşte. Dar (tu) nu aĭ gură să grăeşti, cercetând să dojăneştĭ | numai bine dumneata sau cum veĭ vrea, molifta ta, ce eştĭ | cu inima zlgobivă de staĭ D(o)mnuluĭ înpotrivă şi-ţĭ | place când te sfinţeşte dar nimic nu-ţĭ foloseşte, că de ce | treabă căcĭ te va sfinţi, şi trupul să va înpuţi, şi | mulţĭ dintrănşăĭ să înpizmescŭ, pentru căcĭ nu-ĭ sf(i)nţescu, ci |, vaĭ de eĭ, maĭ rău greşescŭ. Nu-i minune de unul mai mare, ci | din ceĭ proşti fieştecare. O, ce acuma să nu te întris | tezi din credinţă, înfrânează-l cu zăbală, ca să nu dai | de zminteală. Înfrânează-l cu postul şi cu răbdare, ca | (să) nu cazi la greu mare, că voi sânteţi sarea lumiĭ, şi vă | daţi bârfeliĭ, glumii. Inţine-ţi (?) pravilă îngerească, rău | să nu te biruiască şi cu fricâ d(u)mnezeiască, tot | trupul să-ţĭ răcască. În inimă fie-ţĭ rece şi toate | pohtele îţĭ vor trece. Nu îngropa aurul şi argintul | ca să nu-l mănânce pământul, ci tot cum ţie am zis mai

BDD-A14836 © 1934-1935 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:46 UTC)

sus |. Încă scriptura ț(ĭ)-au zis: Nic(ĭ) întra la masa D(o)mnuluĭ | (*f.* 99 *r*⁰) celuĭ de taĭnă, fiind întinat cu haina. Că haina pă tine să va aprin- | de și focul de veacĭ te va cuprinde.

Ascultațĭ, frați | lor, de aicea în jos, mai bine de folos. Ia vedeți ce zice scrip- | tura, leagea a toată învățătura. Zice să nu fiĭ lacom la averi să | gândești la mueri. Zice sĭ fi(i) armaș au čocoĭu de oraș, țigan sau | rumân să-lŭ hrănească în cetate îngerească. Nic(ĭ)un bine, vaĭ de tine, ci pre- | cum scriptura învață, numaĭ o orbilor povață. Ferește-te de cădere, Da | ca nice o putere nu te pune de fac(ĭ) cinste, apoĭ înbrăcăminte | la trupuri fără de minte, iar de frațiĭ luĭ Hs ri | zĭ și le puĭ ponos. El cere să miluești, tu zici: n'am, și | tăgăduești, iar de unde iaste să te ferești, tu daĭ | și te fălăluești. Ia fă-ți însul de mâncare, sau di(n) | frați fiește care, slujind d(u)mnezeiri(i) în trei fețe |, rugându-te ca să te învețe, ale cărțiĭ să le vezi fap- | te bune să lucrezi. Nu te îmbrăca în tambarĭu (?) și | puĭ la boz(u)narĭu și te mănii ca un dăn bandir și um- | bli cu haĭne frumoase, și pă săraci laș fără de o | ase, bătându-ĭ pe dreptate (!) și fiindu-ți ție ca un fra- | te și vă pare că n'aveți moarte și din lume nu | vă va mai scoate. Și acest năravul vostru strică și | (*f.* 99 *v*⁰), binele nostru. Când iaste o mare sărbătoare voi | o faceți lucrătoare: Nu te mai saturi de clacă, gân- | dești că D(u)mnezeu va să-ți tacă? Tu staĭ cu mâĭnile în șol | duri, și iar pă săraci în bolduri, dându-le cu bățul | pă spinare și tot strigați în gura mare să lucre- | ze cum mai tare, măcar nu le dai nimică, tot îți pare | zio mică. Sara merg săracii bătuți și flămân | zĭ și să duc blăstămând, iar tu băut și mâncat, și | zicĭ că tot ai lucrat. Te semețești că aĭ bani și-ți ĭaste nădejdea în Ţâgani, ĭar să vezi cum te vor scoate | dela ĭad și dela mo(a)rte; că ceĭ ce să hrănescŭ cu bățu(l) |, lua-i-va de gât cu hățul și-ĭ vor băga la închisoare, de le va da mare strânsoare. Și la zio de judeca | tă, le va da la toți plată: Atuncea măscăriciĭ să | vor zgărci ca arici(ĭ), când pârjolul îĭ ocolește de-ĭ | ajunge și-i pârlește. Care să învață dela dracĭ și- | șŭ râd de săraci, cine de săraci îș(ĭ) bate joc, în iad va | arde cu foc, și-ș(ĭ) dă gurii volnicie să să munčască | în vecie. Ce folos îți ĭaste de gură daca n'aĭ sf(â)ntă și înv(ă)țătură. Cât te țiĭ om cu chip și cu obraz, (*f.* 100 *r*⁰) faci săraculuĭ năcaz. Și de eștĭ maĭ mare și | de cinste, ce-ți eș(ĭ) afară din minte? Bine să te soco | tești ca să nu te poroclești, că precum îțŭ va fi mintea |, așa

BDD-A14836 © 1934-1935 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul”
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:46 UTC)

îți va petrece cinstea. O ce dar de ț(i)-au plăcut în lu | me a face tot felĭul de glume, căcĭ te-aĭ călugărit, de nu | te-aĭ căsătorit, să daĭ lumiĭ ce-ĭ ĭaste plata și să fiĭ | în vorbă cu fata, ci de a ta bună voe bagĭ și pre | alții în nevoe, că-ĭ îndemnezi la călugărie, ca să fie și | aceea în urgie, la județ ce va să fie. Ci de faci păcatul, | căcĭ puĭ și pre altul? De ce-ți bați joc de altul frate, că când | îl vezĭ la greutate, de ale luĭ cuvinte nic(ĭ) de leac nu-ți | iaste aminte, că ucenic lui Hs te-aĭ băgat și | acum de dânsul te-aĭ lăpădat și te lipeștĭ de păcat | și de tot lucrul spurcat. Ce tot lăcomești la | bani, au știĭ lungime de ani? Dar strânge fe | ĕorilor, strânge și dragostilor, să să înjure | și să certe, zicând: (Du)mnezeu nu-l iarte.

Fraților, pă- | ziți-vă ca și mulți din ceealalți, că lumea ačasta | ĭaste înșelătoare și vieață trecătoare, și | de nu v'ați prea trufi, foarte fericiți ați fi. Ești | (*f.* 100 *v*⁰), citeț̆u au cântăreț̆u, numai să nu fii măreț̆u. Fraților feri- | ți-vă de curvie și de spurcata necurăție, ca să fiți | cu Hs în vecie. Grele vă par învățăturile, iar maĭ gr- | ele sânt săcurile, că numaĭ cât te găsește, în- | dată te pocăește. Ci acum cine ačasta o va ceti | cu capetetile (!), zicând că nu ĭaste de nicĭ o treabă, a- | ceea vor fi fără de treabă. Ci nimic să nu vă scârbiți, | sau ceva rău să gândiți, că eu așa aș vrea să fiți toți spăsiți | și de îngeriĭ nevăzuți. O curvă de muere îĭ (?) averea și | dragostea, cum amăgești pre toți mariĭ și micĭĭ | călugăriĭ, și vlădicii, că care pe unde te întâlnes- | cŭ, numai decât te îndrăgescŭ, nu vor să te | răsipească, ci tot să grămădescŭ; și într'acuĭ mână | încap(ĭ), nicĭ decum nu mai scapĭ(-ă!), și carii te dobândescŭ, nu prea | forte vădescŭ (?), ci tot să chieltuescŭ, până sărăcescŭ, încă | și vieața le trece și întră în pământ rece. Iar cum că ave- | rea tot trăĭaște și pre alții îĭ amăgește. Nu vedeți lu | me orbă că iadul va să vă soarbă? Că lumea iaste întro- | devie (! în trândăvie?), nu așteaptă sfârșitul să vie? Când faceți prĭznu- | iri păla sfintele mănăstiri, iar voi vă eșiț̆u | (*f.* 101 *r*⁰) din firĭ; și când faceți Domnului cinste, atuncea că eșiți | din minte, că săturați pe cel sătul, care are din destul |. Aceea îĭ cinste și îĭ pohfală, iar pre săraci | îĭ dați afară. Aceea băuți și mâncați, iar săra- | cii bătuți și înjurați. Apoi după acea- | stea toate, când vă gătiți de ospețe, iar | voĭ faceți și câteva bețe, că măcar | or la ce ospețe, săracii tot iau | bețe, ca altădată să înve- | țe. Amin |.

V. LITERAT

BDD-A14836 © 1934-1935 Editura Institutului de Arte Grafice „Ardealul"
Provided by Diacronia.ro & www.dacoromanica.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:46 UTC)